

givet Anledning til, at de Folk, der ere særligt skikkede til de forskjellige Arter af Militairarbeidertjeneste, forlobsd udtages, og dernæst vil det, i alt Fald ved en ringe Forandring, som jeg skal tillade mig med Andre at stille Forslag om til Bde Behandling, være muligt, at den Ulempe undgaaes, som man har klaget meget over i sidste Krig, nemlig, at naar Militairarbeiderne indkaldes for at møde, komme de øvede og uøvede Folk blandede mellem hinanden. Dersom man følger den Fremgangsmaade, som i sin Tid blev bragt i Forslag i Forsvarscommissionen, hvorefter de øvede Militairarbeidere skulde føres i særskilte Muller og de uøvede ligeledes i Muller for sig, altsaa begge betragtes som to af hinanden uafhængige Classer, ville disse Misligheder falde bort og en Ordning indtræde, der vil være saavel i Militairretatens som i Befolkningens egen velforstaaede Interesse. Jeg skal derfor tillade mig varmt at anbefale dette Forslag til Thingets Vedtagelse. Da jeg har Ordet, maa det være mig tilladt at berøre et Ændringsforslag, der er stillet til Lovudkastets § 12 af fire ærede Medlemmer, og som gaaer ud paa, at der til Paragraphen skal føies en Bestemmelse om en ny Faneed. Ærede Medlemmer ville vide, at ved Faneed tænkes der kun paa den Ed, som det indkaldte Mandskab aflægges, naar det møder ved Fanerne. Jeg for mit Vedkommende, og jeg maa sige Størstedelen af Fleertallets Medlemmer i det nedsatte Udvalg, have været ganske enige med det Mindretal, der har stillet dette Forslag, i, at Faneeden med det Indhold, som den nu har, ikke svarer til Tidsforholdene. Det vil maastee være bekendt, at Faneeden i den Form, hvori den nu foreligger — fra Begyndelsen af Aarhundredet — blev forandret ved et militairt Rescript af 1849 fra den daværende Krigsminister, efterat Grundloven var bleven vedtagen; den blev da forandret saaledes, at efter Ordene: „Jeg lover og sværger at være Hans Majestæt Kongen huld og tro“, indføedes Ordene: „og at holde Rigets Grundlov“. Denne Tilføielse blev bevaret i Faneeden indtil Aaret 1852. I dette Aar blev paa samme Maade, som Forandringen var indført, denne Forandring atter hævet, idet Eden blev bragt tilbage i den op-

rindelige Form, saaledes at Ordene „og at holde Rigets Grundlov“, bleve udeladte, og i denne Skikkelse med Udeladelse af disse Ord aflægges Faneeden den Dag idag. Det er aabenbart, at i den Form, hvori Faneeden altsaa nu aflægges, og navnlig ved hvad der, som ommeldt, skete i 1852 som Fortolkningsbasis, er den stillet til at fremkalde Misforstaaelse; den er stillet til hos Befolkningen, der aflægges samme, at fremkalde den Forestilling, at de staae i et andet og særegt Forhold til Kongen end Landets øvrige Borgere, men denne Forestilling er jo i og for sig ikke rigtig; thi de staae ligeoverfor Hans Majestæt Kongen i det selvsamme undersaatlige Lydhedsforhold som alle vi Andre, men heller ikke i noget andet Forhold. Det kunde derfor ikke falde Fleertallet ind i og for sig at ville modsætte sig, at Faneeden blev forandret enten paa den Maade, der er foreslaaet af det ærede Mindretal eller paa anden lignende passende Maade; men, naar jeg for mit Vedkommende og Fleertallet desuagtet ikke have tiltraadt dette Forslag, saa hidrører det fra den Betragtning, at vi, saaledes som Tilstanden nu er her i Landet, maae ansee selve Faneeden som saadan for fuldstændig overflødig. Faneeden var nødvendig, dengang Hæren blev dannet af hvervede Folk, fremmede Undersaatter, Folk, der ikke i Forveien stode i undersaatligt Forhold til den Konge, i hvis Tjeneste de stode, og det Land, de vare kaldede til at forsvare. Under saadanne Omstændigheder, naar Hæren altsaa bestod af hvervede Tropper, saa var det naturligt, at man søgte at binde dem om deres Trofasthed og at binde dem til deres nye Fædreland ad denne Vej; men nu er det anderledes. Hvem er det nu, der ere Soldater? Det er Landets Borgere, Kongens og Fædrelandets Undersaatter, og de have ved selve Fødselen og Grundlovens Bud den Forpligtelse, som indeholdes i Faneeden, en Forpligtelse til at værne om Riget og vove Liv og Blod i Fædrelandets Tjeneste. Der behøves altsaa slet ingen Ed for at paalægge dem denne Forpligtelse, de have den i Forveien, de have den fra Fødselen, og saalænge de leve og ere kampdygtige. Faneeden er altsaa ikke nødvendig, og jeg behøver ikke at gjøre de ærede